

ne može dati svojoj kćeri, neka to učini njezin isповједник*. Sva je prilika, da su i drugi čuli što slično. Naprotiv one, kojima je knjiga namijenjena, mlađim djevojkama, primit će je zahvalna srca. Čudno je to, da stariji, muški i ženske, svećenici, redovnici i redovnice, mnogo toga vide u današnjem svijetu, što upravo upropošće mladež, pa šute, ili odvraćaju od toga svoje oči. A kad se pojavi kakova dobro-namjerna knjiga, kao i ova u natpisu spomenuta, udare u viku, kako se ipak ne bi smjelo ovako pisati. I to danas, kad na svakom uglu vreba neprijatelj na nevinu i nepoučenu mladež! To je čudna i strašna pojava.

Kako priređivači ove knjige misle izdati i ostale tri, Dr. Margarete Csaba o istom problemu, htio bih napomenuti neke stvari, koje bi, držim, trebalo uvažiti.

1. Uvjeren sam, da onima, koji prigovaraju, najviše smeta poglavljje Higijena menstruacije. Pa bi se moglo možda više paziti, kad se takove i slične stvari iznose pred široku javnost.

2. Knjigu je Dr. Csaba napisala mirno, ozbiljno. S tim se moraju slagati i slike, crteži, kad se već iznose. Čuo sam i prigovor i na samu natpisnu sliku, pogotovu, ako je to nečija slika. Izražaj slike, čini mi se, ponešto koketan. U samoj pak knjizi ima smiješnih ilustracija, na pr. na strani 69. ona dva vražića. Takove stvari pobuduju na smijeh, a ometaju ozbiljno djelovanje ozbiljnih pouka. Isto tako oni mali anđelčići su feminalna zastranjenja u religijskoj umjetnosti.

3. Na str. 131. veli se: »Bilo bi šteta, da se ne nasmiješ doživljajima Miki Mausa . . .« A možda i ne bi bila šteta! Naprotiv!

4. Mladenačke su zabave u knjizi prekratko i površno ocjenjene. Napose spominjem, kako bi se bacanje karata imalo bolje ocjeniti i psihološki i moralno.

Sve te moje napomene ne idu za tim, da knjigu ne preporuče, nego da buduće knjige budu još bolje. Knjiga će »Njezino proljeće« dobro doći i djevojkala i svima onima, koji imaju posla s odgojem.

B. Strižić, D. I.

B. Rosenmüller, Religionsphilosophie. 2. Aufl. VIII—168 S. Verlag Aschendorff, Münster i. W. 1939. Stoji kart. RM 3,38 ili vez. RM 4,27 (cijene za inozemstvo).

Na naslovnoj strani ove knjige čitamo: »Zweite durchgesehene Auflage«. No u knjizi nema novog predgovora i tako ne doznajemo od samog pisca u čemu se sastoje promjene. Uzeo sam prvo izdanje da tačno ustanovim razlike između prvog i drugog izdanja. Došao sam do slijedećeg rezultata. Papir je slabiji od papira prvog izdanja. U

* Zanimljivo bi bilo da nam je uvaženi g. kritičar spomenuo i razloge koji dotični iznose proti čitanju ove knjige sa strane ženske mlađeži, a još bi zanimljivije bilo da ih je uporedio s direktivama Sv. Stolice u pogledu seksualne inicijacije i konstatirao da li se način spisateljice podudara s njime ili ne. Poznato je da je Sv. Stolica dala upute u ovom pogledu koje su stroge i zahtijevaju vrlo veliki oprez. Op. ur.

samom tekstu nema nikakvih promjena. Pod crtom jednostavno su izostavljene ove kratke bilješke: 4 (str. 44), 5 (str. 46), 6 i 7 (str. 58), 13 (str. 65), 14 (str. 66), 19 (str. 74), 22 (str. 75), 23 (str. 76), 9 (str. 93), 1 (str. 159). Osim 4 (str. 44) i 7 (str. 58) sve se odnose na emigranta D. von Hildenbranda; bilješka 7 (str. 58) čini se da je zabunom ispala, što se vidi i iz toga što broj 7 u tekstu nije brisan. U bilješkama 16 (str. 100) i 8 (str. 148) brisano je samo ono što se odnosi na emigrante A. Liebera i K. Bartha. Nezgodno je što u sadašnjem obliku brojevi bilježaka ne teku normalnim redom, jer gore navedene bilješke jednostavno manjkaju, tako da, na pr., iza bilješke 3 slijede 6 i sl. U naučnom pogledu je stoga prvo izdanje vrijednije od ovog jevtinijeg drugog izdanja. — Svoje kritičke primjedbe k ovoj knjizi objelodanio sam u članku »Zwei Wege der Religionsphilosophie« (Philosophisches Jahrbuch 47, 1934, str. 425—431) kao i u knjizi »Problemi religije« Zagreb 1935, str. 6—20). Ističem da je ova knjiga vrlo duboka i originalna, ali da nažalost još uvijek nije naišla na toliko pažnje koliko stvarno zaslužuje.

Dr. Vilim Keilbach.

Sv. Benedikt i njegovo djelo. Dvobroj »Života s Crkvom«. Izdano i kao posebna knjiga. Knjižica »Zvijezda mora«, Hvar 1939, 8°, 232, Din 15.—. SPLIT.

»Sv. Benedikt i njegovo djelo« jest zapravo dvobroj (4—5) hrvatskog liturgijskog časopisa »Život s Crkvom«, otisnut zasebno pod gornjim naslovom. Članci benediktinskog opata Vykoukala, P. Emmanuela Heufeldera i preuzv. g. Mons. Mihe pušića, biskupa hvarske imadu hagiografski i ascetički karakter, jer pišu o životu i pravilu sv. Benedikta. Dr. Lovre Katić u članku: »Što su učinili benediktinci za napredak čovječanstva« iznosi vrlo zanimive historijske podatke o preporodnom, socijalnom i kulturnom, a napose školskom i karitativnom radu benediktinaca. Dr. Ivo Delalle, koji je vlastitim perom ukusno iscrtao naslovnu stranicu, piše članak o liturgiji benediktinaca. Još slijede članci i rasprave: D. Žanko, Benediktinci socijalni dobrovori; A. Dabinović: Benediktinci u VIII. stoljeću; Msgr. Pavao Butorac, biskup kotorski: Uloga Benediktinaca u hrvatskom narodu; Ante Petrušić, Benediktinci u hrvatskoj književnosti; Dr. Lj. Karaman: Benediktinci i srednjevjekovna umjetnost Dalmacije; O. Mlekuš, O. S. B.: Razvoj benediktinskog reda u zadnjih sto godina; Dr. M. Klarić: Važnost benediktinaca za hrv. narod u prošlosti i sadašnjosti (povjesno-arheološka studija); prof. Dr. Ivan Ostojić: Benediktinski samostan u Povljima na Braču; C. Fisković: Samostan i crkva benediktinki u Trogiru; Albe Vidaković: Benediktinci obnovitelji Gregorijanskog korala; Zd. Žanko: Bajronska umjetnost; Dr. I. Delalle: Sv. Benedikt u ikonografiji. Pjesma prof. Grgeca: »Prvi odgojitelji svete Hrvatske«, koja je preštampana iz njegove knjige »Sveta Hrvatska« u nekoliko desetaka strofa obuhvaća u sintezi lozinku, čežnje, duh i rad benediktinskog reda.

Naslovi navedenih članaka kao i imena pisaca govore nam, da je ta knjiga skup zanimivih monografija ne samo asketičkog, nego povjesnog, socijalnog, kulturnog, glazbenog i umjetničkog, te arheološkog